

ANDREJ VUČIĆ, LEGENDE I ČINJENICE

Veliki brat

Od povratka Aleksandra Vučića na vlast, za ime njegovog mlađeg brata vezivale su se brojne afere. Šta je istina, a šta fama o ulozi i poslovima Andreja Vučića koga smatraju najvažnijim čovekom iz senke u Srpskoj naprednoj stranci i državi

Iako nema nijednu javnu državnu i značajnu političku funkciju, Andrej Vučić, brat predsednika države Aleksandra Vučića, važi za čoveka sa velikim uticajem, moćnika iz senke. Svi koji ih poznaju kažu da to nije čudno, jer su braća od najranijeg detinjstva izuzetno vezana i oslonjena jedan na drugog, ali i da je uticaj Andreja na dve godine starijeg brata uvek bio evidentan. S tim što su njegov uticaj i uloga rasli uporedo sa Vučićevim političkim usponom.

Tako su se, od povratka Vučića na vlast, za ime njegovog brata vezivale afere. O njima su pisali retki slobodni mediji i novinari u Srbiji i zbog toga bili izloženi brutalnim napadima Aleksandra Vučića i mašinerije SNS. Poslednji na meti takvih napada našli su se portal KRIK i novinar i urednik BIRN-a Slobodan Georgiev, nakon što su objavili zajedničke fotografije Andreja Vučića i Zvonka Veselinovića, kontroverznog biznismena sa krivičnim dosijeom, na koga je kosovsko tužilaštvo, prema poslednjim nezvaničnim informacijama, proširilo istragu za ubistvo Olivera Ivanovića. Među osumnjičenima odranije se nalazi i Milan Radoičić, Veselinovićeve kum i potpredsednik Srpske liste na Kosovu i Metohiji, koja je pod direktnom kontrolom SNS-a i praktično njena ispostava na KiM.

Prvo je portal KRIK objavio fotografiju koja je, kako navode, nastala krajem marta 2015. na Kopaoniku. Na njoj se vide Andrej Vučić i Zvonko Veselinović kako u društvu nepoznatog muškarca sede u jednom restoranu. Potom je BIRN objavio da su njih dvojica saradivali tokom predizborne kampanje SNS-a 2014. i to ilustrirao fotografijom – selfijem, nastalim u reklamnoj agenciji koju je angažovao SNS tokom kampanje za te izbore. Šta radi predsednikov brat sa Veselinovićem koji je januara 2019. u Pirotu prvostepeno osuđen na dve godine zatvora zbog nezakonitog vađenja šljunka? Sa čovekom koji je pre toga, sa kumom Milanom Radoičićem, bio optužen i pred Specijalnim sudom u Beogradu za prisvajanje 32 kamiona Hipo Alpe-Adria lizinga, ali su obojica oslobođeni 2016? Sa nekim koga je Euleks teretio da je naftu iz Srbije na Kosovo krijumčario zajedno sa jednim od najpoznatijih pripadnika kosovskih kriminalnih struktura, Mentorom Bećirijem, koji je hapšen 2003. zbog sumnje da je preprodavao heroin, pa oslobođen, a tri godine ranije hapšen je i zbog krađe automobila, ali je tužilaštvo odustalo od dalje istrage? Ta pitanja u srpskoj javnosti očigledno ne mogu da se postave bez posledica.

Prvi put je Aleksandar Vučić svog brata Andreja javno spomenuo 2008, tokom višenedeljnog premišljanja da li da se pridruži Tomislavu Nikoliću koji se odvojio od Vojislava Šešelja i SRS. Vajkajući se oko eventualnog napuštanja politike, rekao je: „Možda ću se ubuduće baviti nekim poslovima, poput berzanskih ili ću pomagati bratu u vođenju firme. Uglavom, ne brinite za moju egzistenciju“.

Do danas je ostalo nejasno o kojoj se to firmi radi kad u zvaničnoj biografiji Andreja Vučića piše da je 18 godina zaposlen u Zavodu za izradu novčanica, gde je radio i njihov otac. Nikakve firme se ne spominju u biografiji koju predstavljaju vlast i režimski mediji.

Međutim, prva afera Andreja Vučića bila je vezana baš za jednu firmu osnovanu 2010. Javnost je 2014. saznala da je u Agenciji za privredne registre evidentirano da je Andrej Vučić 2010. osnovao firmu Asomakum, čiji je račun nekoliko godina kasnije zbog duga bio u blokadi. On je to, međutim, demantovao i pokrenuo sudski postupak zbog sumnje da je neko iskoristio njegovu falsifikovanu ličnu kartu da bi osnovao to preduzeće. Aleksandar Vučić je više puta tvrdio da neistine o tom „fantomskom preduzeću“ objavljuju oni koji žele da mu politički nauđe, a ministar policije Nebojša Stefanović bio je efikasan i ubrzo je saopštio da je uhapšeno 16 osoba koje se sumnjiče da su krađom identiteta osnovali sedam preduzeća, između ostalih i Asomakum.

Andrej Vučić nije bio zadovoljan brzinom sudskog postupka po njegovoj tužbi. Već posle pet meseci od prvog ročišta podneo je zahtev za izuzeće sudije Mirjane Jovanović zbog odugovlačenja i pristrasnosti, a predsednik Privrednog suda je po hitnom postupku uvažio njegov zahtev. Savet za borbu protiv korupcije je u svom izveštaju o stanju u pravosuđu zaključio da je ova promena sudije bila nezakonita, jer Zakon o parničnom postupku ne dopušta izuzeće sudije zbog odugovlačenja postupka. Novom sudiji Draganu Dragoviću bilo je potrebno samo jedno ročište da prihvati tužbu. Početkom 2016. ta odluka je postala pravosnažna.

Javnost, međutim, nikada nije saznala ko je uplaćivao novac na račune te „fantomske firme“, niti kome je Asomakum taj novac kasnije prosleđivao. A nema sumnje da bi tokovi novca mogli otkloniti mnoge dileme koje su ostale i nakon što je suđenje okončano.

Od 2014. Andreja Vučića opozicija optužuje da ima značajna neformalna zaduženja u SNS-u. Njegov uticaj je na izvestan način potvrdio i Siniša Mali, tadašnji gradonačelnik Beograda i blizak prijatelj braće Vučić, otkrivši za zagrebački Globus da je došao na funkciju prvog čoveka prestonice po ideji Andreja Vučića. Zanimljiv je njegov opis uloge Andreja Vučića.

„Andrej je, inače, siva Aleksandrova eminencija u SNS-u, koji se nigde u javnosti ne pojavljuje... On radi u Zavodu za izradu novčanica, a uz to se bavi strankom i košarkaškim klubom Crvena zvezda... Stvar je u tome što su Vučićev rođeni brat Andrej i moj mlađi brat Predrag najbolji prijatelji“, rekao je Mali za Globus.

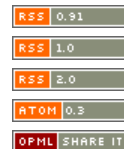
Nedugo zatim, mlađa braća Vučić i Mali naći će se na jednom delikatnom zadatku u vreme Parade ponosa

Misli

Bora Dorđević, rok muzičar

Ne želimo da sviramo za „žute“, koji su prodali Kosovo budžašto! Ne želimo da sviramo za onu što šamara nesrećnika sa Kosova. Čast nam je da delimo binu sa junacima sa Košara. Savest nam nalaže da pevamo za Srbiju.

 Pročitajte sve misli

28. septembra 2014. Oni su tada krenuli da iz grupe navijača, koja se protivila paradi, izvuku Danila Vučića, sina sadašnjeg predsednika. Prethodno su tinejdžera Danila, koji je sada takođe aktivan u SNS-u, legitimisali policajci u grupi navijača, što je javljeno motorolom. Prema verziji koju su prihvatili tužilaštvo i prvostepeni sud, sedam žandarma je nepotrebno intervenisalo zadajući udarce Andreju Vučiću, Predragu Malom i dvojici vojnih policajaca koji su ih pratili. S druge strane, okrivljeni žandarmi, njihove kolege i starišine su tvrdili da su intervenisali tek kada su četvorica muškaraca nasilno htela da prođu kroz kordon i gađali ih plastičnom flašom. Tvrdili su da nisu znali ko je u pitanju i da im se jedan od četvorice za koga se kasnije ispostavilo da je Andrej Vučić obratio rečima: „Znaš li ti ko sam ja?!“ Tužilaštvo je pokrenulo postupak protiv žandarma, a odbilo je krivičnu prijavu zaštitnika građana protiv dvojice vojnih policajaca.

Tok tog postupka je često komentarisao i Aleksandar Vučić. Kada je ukinuta prva prvostepena presuda, rekao je: „Kada vas ubeđuju da su krivi bubrezima mog brata što su napali nečije pendreke, a pre toga su pričali da nije dao ličnu kartu, posle čega se ispostavilo da je dao sva dokumenta“. Ove njegove reči pratila je rafalna paljba prorežimskih tabloida sa naslovima poput Sramotne žute sudije. Viši sud u Beogradu je i drugi put, donoseći prvostepenu presudu 19. aprila 2019. poverovao braći predsednika države i ministra finansija i njihovom jednom svedoku, pa je okrivljenim žandarmima povećao uslovne kazne. Nova prvostepena presuda je izrečena samo sat vremena nakon iznošenja završnih reči, u kojima je sudija Tatjana Sretenović tri puta intervenisala opominjući branioce kada su spominjali Aleksandra Vučića i njegovog sina Danila. Kada je branilac Vladimir Vučenić rekao: „Ovaj postupak je javno komentarisao predsednik, na jedan potpuno nedopustiv način. To je narušilo pretpostavku nevinosti“, sudija Sretenović ga je opomenula, a na to se nasmejao optuženi Slavko Stojanović.

„Stojanoviću, šta je smešno? Jesam li ja smešna? Ja sve gledam, gledam i vas, gledam i novinare. Ja ovo smatram nepoštovanjem suda“, kazala je izrazito povišenim tonom sudija Sretenović, uz opasku da u „ovoj sudnici nije narušena pretpostavka nevinosti“.

Kuriozitet je i da je vojne policajce koji su čuvali Andreja Vučića zastupala Vesna Lončar, supruga ministra zdravlja Zlatibora Lončara. Apelacioni sud koji je poništio prvu osuđujuću presudu, sada će, u drugostepenom postupku, morati da donese konačnu odluku.

Ipak, mnogo ozbiljniji poslovi Andreja Vučića čekali su tokom vanrednih parlamentarnih i lokalnih izbora 2014, kada se Aleksandar Vučić spremio da konačno postane premijer. Andrej je često viđan kako obilazi lokalne odbore naprednjaka po Srbiji, a opozicija ga je optuživala da primenjuje nezakonite metode pritiska na birače. Kandidat DS-a za predsednika opštine Mionica Milan Gavrilović optužio ga je za incidente tokom lokalnih izbora, navodeći: „Andrej Vučić je viđen u Mionici u danu izbora ujutro. Pritisci na članove i aktiviste DS-a trajali su ceo izborni dan. Mene su tukli ljudi koji nisu odavde, a policija nije adekvatno reagovala“.

Predsednik opozicione čajetinske opštine Milan Stamatović tvrdio je, nešto kasnije, da su smene direktora javnih preduzeća i republičkih institucija u ovoj opštini obavljene po nalogu Andreja Vučića, za koga je rekao da „kadruje i naređuje ko će biti smenjen u Srbiji“. Na pitanje kako je moguće da premijerov brat smenjuje direktore, Stamatović je odgovorio: „Andrej Vučić obavlja najuticajniju funkciju trenutno u Srbiji, a to je funkcija premijerovog brata“.

U avgustu 2015. DS je saopštio da izborni štab SNS za pokrajinske izbore u Vojvodini „vodi lično Andrej Vučić, koji je prema informacijama dobijenim iz lokalnog SNS-a, za sebe i svoje ljude obezbedio radni i životni prostor u Novom Sadu“. Odgovarajući na te optužbe Igor Mirović, sadašnji premijer Vojvodine, u izjavi za Danas potvrdio je da je Andrej Vučić uključen u rad SNS-a i poručio: „Pozivam Andreja Vučića da se na aktivniji i formalniji način uključi u rad stranke, s obzirom na njegove kompetencije“.

Uoči posete Aleksandra Vučića Americi 2015. pet kongresmena piše potpredsedniku SAD Džozefu Bajdenu upozoravajući ga na uticaj grupe ljudi koju predvodi Andrej Vučić na poslovanje u Srbiji. U pismu se navodi da „mala grupa ljudi koju predvode premijerov brat Andrej Vučić i njegovi prijatelji Zoran Korać (uticajan u energetici) i Nikola Petrović (kum Aleksandra Vučića i tada direktor Elektromreže Srbije) ima odlučujući uticaj u oblastima energetike, komunikacije i infrastrukture i svim drugim vodećim biznisima u Srbiji“. Kongresmeni su istakli i da je neophodno ispitati veze te grupe sa specijalnim izaslanikom predsednika Rusije u Srbiji, biznismenom Aleksandrom Babakovom.

Aleksandar Vučić je reagujući na to izjavio: „Protiv mene su pojedini tajkuni organizovali kampanju, i to zato što ni njima, niti bilo kome drugom ne dozvoljavam da reketiraju Srbiju“. Zatim je, tada se činilo neobično, dodao da je u to umešana jedna američka kompanija i rođaka jednog našeg ministra „koji su hteli da dobiju posao gradnje vetroparkova po svaku cenu“. To je bio početak afere sa tadašnjom ministarkom Kori Udovički, njenom sestrom i zetom, kao i Anom Brnabić, koja je u to vreme bila potpredsednica Upravnog odbora NALÉD-a i direktor za komunikacije i strateški razvoj u Srbiji američke kompanije Kontinental vind, čiji je direktor Mark Krandal, zet ministarke Udovički. Brnabić je ubrzo u ovoj aferi stala na stranu Vučića i njegovog kuma Nikole Petrovića. Nakon toga imenovana je prvo za ministarku državne uprave i lokalne samouprave, a potom je, nakon izbora Aleksandra Vučića za predsednika Srbije, postala premijerka.

Reči Aleksandra Vučića povodom pisma kongresmena razrađivali su drugi članovi SNS-a kao i sama stranka saopštenjem, optužujući DS da je u zaveri sa bosanskim kokusom američkih kongresmena „koji su posebno razočarani posle događaja u Srebrenici i zbog politike mira i stabilnosti koju vodi Aleksandar Vučić, i koji, zajedno sa Miroslavom Miškovićem, lobiraju protiv interesa Srbije“.

Do danas se Andreju Vučiću pripisuje ogroman neformalni uticaj u vladajućoj stranci. Čak se spekuliše i da on praktično vodi SNS. Pripisivan mu je naročito veliki uticaj u Vojvodini i priličan interes za Pančevo, gde mu je zapravo živela sadašnja supruga.

Velimir Ilić, bivši koalicioni partner SNS-a i ministar u vladi Aleksandra Vučića, nakon raskida sa naprednjacima optuživao je Andreja Vučića da pokušava da „regrutuje pripadnike njegove stranke“ i da je „povezan sa kriminalcima“.

O navodnoj povezanosti Andreja Vučića sa kriminalom govorili su i neki policajci. Optužbe je izneo policajac Milan Dumanović, koji je sa kolegom Mladenom Trbovićem podneo krivičnu prijavu protiv ministra Nebojše Stefanovića i državne sekretarke Dijane Hrkalović, optužujući ih da su nezakonito poslali policajce u Srebrenicu prilikom posete Aleksandra Vučića, kao i prilikom održavanja mitinga i kontramitinga opozicije i vlasti u Banjaluci. Njihova prijava je ekspresno odbijena, a oni su optuženi za odavanje službene tajne, jer

su potvrdili medijima da su podneli krivičnu prijavu. Tokom procesa ovi policajci su teško optužili Andreja Vučića. Tako je 2. januara 2017. Dumanović iznoseći odbranu na suđenju zatvorenom za javnost rekao: „Meni nije dozvoljeno u tužilaštvu da kažem ono što je glavna stvar da je u Srbiji na vlasti kriminalno udruženje, a da su na čelu tog udruženja Andrej Vučić, Dijana Hrkalović i Nebojša Stefanović“.

Aleksandar Vučić i njegovi saradnici su od 2014. do danas retko odgovarali na iznete sumnje o delovanju Andreja Vučića, ali su o njemu govorili i kada ga niko drugi nije spominjao, navodeći da se on koristi za napade na predsednika SNS-a i Srbije, „koji je na to najosetljiviji“. U jednom od poslednjih reagovanja, stariji Vučić je krajem 2018. na TV Prva o mlađem bratu, koji je član glavnog odbora SNS-a, govorio: „Moj brat ima svoj posao, a, naravno, on je član SNS-a... Znači zašto im moj brat smeta? Hoćete ja da vam kažem? Što uđe u kuću kod svakog domaćina i kaže - moj brat je Aleksandar, hoću da vas zamolim da mi kažete da li poštujete to što on radi i možete li da pomognete u budućnosti. Pa, kako da pomognemo? Pa, da podržite njegovu politiku, da glasate za SNS. I on sedne sa domaćinom, popije sok, popije čašicu rakije, veoma je uporan, vredan, vredniji i marljiviji od mene i to je ono što njima smeta“.

U svakoj demokratskoj zemlji bilo bi normalno da se pod lupom medija i kritičke javnosti nađu poslovi i delovanje članova porodice visokih funkcionera, naročito ako postoje sumnje u bilo šta nezakonito. Međutim, vlast u Srbiji ekstremno reaguje na svako pominjanje Andreja Vučića, napadajući odmah sve koji ga spominju.

„Ovi poslednji napadi su usledili odmah posle naše priče. Prvo nas je vređala poslanica SNS-a na Tviteru, a zatim je pušten i film gde me okrivljuju za izdaju Kosova“, kaže urednik BIRN-a Slobodan Georgiev. Umesto bilo kakvog odgovora i objašnjenja o prirodi odnosa predsednikovog brata i kontroverznog biznismena Zvonka Veselinovića, koga kosovski tužilac, zajedno sa njegovim kumom Milanom Radoičićem, sumnjiči za učešće u ubistvu Olivera Ivanovića, vlast i režimski mediji su napali novinare koji su to objavili. Zato se novinari, naročito ako spominju Andreja Vučića, koji je nesporno aktivan u politici, osećaju ugroženo. Izgleda s pravom, jer je Srbija na svetskom indeksu medijskih sloboda Reportera bez granica pala za čak 36 mesta od 2014, a Freedom haus u poslednjem izveštaju Srbiju označava kao delimično slobodnu zemlju. Delom možda i zbog toga što je predsednikov brat najopasnija tema za medije.

Vatreni navijač i funkcioner

Jedna od retkih zvaničnih funkcija Andreja Vučića bila je u Košarkaškom klubu Crvena zvezda, u kojem je 2012. po povrtaku njegovog brata na vlast, izabran za člana Predsedništva tog kluba. Za članove UO Zvezde tada su izabrani i Predrag Mali, kao i kum Aleksandra Vučića Goran Veselinović. Predsednik KK Crvena zvezda Nebojša Čović, obrazlažući imenovanje Andreja Vučića u Predsedništvo naveo je da je on bivši košarkaš. Igrao je za IMT, Beopetrol, Radnički i Mladost iz Zemuna, kao i na Kipru i u Grčkoj.

Imenovanje Andreja Vučića je kritikovao trener Partizana Duško Vujošević, optužujući ga da koristi uticaj brata na vlasti da bi privukao sponzore kluba.

Andrej Vučić iz Zvezde odlazi dve godine kasnije 2014, kada njegovo ime počinje da se pominje mnogo češće u drugim aferama. Njegov brat na vlasti to komentariše: „On mnogo voli Crvenu zvezdu, borio se za nju na najčasniji mogući način i tako će da je i napusti, jer je očigledno da ne sme da bude nigde, jer je moj brat“. Uprkos tome, njegov brat je bio član Nadzornog odbora Udruženja osiguravača Srbije.

Vuk Z. Cvijić